

30'undan sonra kadın yalnız

Yapılan araştırmalara göre son otuz yılda yalnız yaşayan kadınlar giderek arttı. Bağımsız bir hayatı seçerek kocadan ve aileden kendini soyutlayan bu kadınlar, her ne kadar yalnız olmayı kendi tercihleri doğrultusunda yapmış olsalar da, özellikle orta yaşlarda ve yaşlılıkta kendi başına kalmanın zorluğuyla mücadele etmek durumunda kalıyor.

İngiltere'de yapılan bu araştırmada, kadınların-

beşte birinin hiçbir zaman çocuk sahibi olmadığı belirtilirken, gelişmiş ülkelerde 30'lu yaşlarından önce pek çok kadının evliliğin kutsallığına ve gelenekselliğe sırt çevirdiği ifade ediliyor. Araştırma aynı zamanda, kadınların genç yaşta evlilik yapmaktan kaçındığını da gözler önüne seriyor. 50 yaşın altındaki kadınların yüzde 51'i hiç evlenmemişler sınıfına girerken, bu kadınların çoğunun partneriyle birlikte aynı evi paylaştığı ortaya çıktı. Ancak görünen o ki, bu ilişkiler fazla ömürlü değil; aksine, kadınlara bir zaman sonra sıkıntı veren, yıpratıcı ve kısa süreli ilişkiler... Uzmanlar, bazı insanların tek başına yaşamayı bir alışkanlık haline getirebildiğini, bazı kadınların da evlenmeden böyle bir hayatı benimseyebileceklerini özetliyor. İngiltere'de 60'larının ortasında ve 70'lerin başlarında olan kadınların yüzde 30'u yalnız yaşıyor.

EMİNE SARIASLAN
Sosyal danışman /Sosyal Pedagog

Kadın Köşesi

İlticacılara sağlıklı oturma alanı

Yaklaşık 4 ay önce Senato üyesi, adalet bakanı Widmer Schlupf bütün kantonlara iltica başvuru alanının arttığı bu nedenle kantonların belediyelerle birlikte yeni gelen ilticacıları kabul ederek, onlara kalacakları yer hazırlamaları gerektiği direktifini verdi. Gelen direktifler doğrultusunda belediyeler ilticacıların kalacakları yeri, çok kısa bir sürede hazırlamaya çalıştılar. Ne yazık ki, çok kısa sürede yüzlerce ilticacının yerleştirilebileceği yer bulunamadığı için, yeni gelen ilticacılar, sivil savunma da kullanılan yer altı sığınaklarına yerleştirildi. Yer altındaki bir kaç odada onlarca kişi bir arada kalmak zorunda bırakıldı. Bern bölgesinde Länggasse semtinde bulunan iltica kampını ziyarete gittiğimde, içler acısı bir duruma karşılaştım. Altmış kişi, kadın, çocuk, yaşlı ve genç mevcut olan iki odaya yerleştirilmiş. Kadınlar çocuklar ve aileler bir odada kalmak zorunda. Otuz yetişkinin yanında kalan küçük çocuklar, böylesine bir ortamda yaşamak zorunda bırakılmanın şaşkınlığını yaşıyor. Sorun, yabancılar helede ilticacılar olursa insan hakları, çocuk hakları hiçe sayılıyor. Asalak, ülkesini keyfi olarak bırakmış ve İsviçre hükümetini dolandıran insan muamelesi yapılan ilticacıların temel ihtiyacı olan, insanca yaşamının bir parçası olan uygun oturma imkanı görmezden geliyor. Sorunun özü, neden ilticacı sayısında artışın olduğu tartışılmadan, ilticacıların İsviçre'ye gelmesini nasıl engelleriz tartışması yürütülüyor. Bu mantığın bir sonucu olarak ülkede askerlik görevini yapmadığı için aranan insanların iltica talebinin Kabul edilmemesi kararlaştırıldı. Örneğin Eritre'de on altı yaşındaki bir genç, iç savaşta katılıp insan öldürmeyi ret ederek askerlik yapmaz ve bu nedenle aranan duruma düşerse, İsviçre'de iltica talebinde bulunamayacak. Artan yoksulluğun, savaşların insanların yaşamını tehlikeye attığı görmezden geliyor. Daha dün, Irak'da, Gaza'da binlerce filistinlinin başına bombaların yağdığı unutuluyor. Afrika'da yaşanan iç savaşlarda binlerce insanın yaşamını yitirdiği görmezden geliyor. Yaşamı tehlikede olan obinlerce insan kendi ülkesinden kaçarak, insanca yaşayabileceği bir ülke, ortam arıyor. Bu insanların çoğu travma geçirmiş olduğu için, sığındıkları ülkede yardıma, anlayışa, ilgiye daha çok ihtiyaç duymakta.

31 Ocak Cuma akşamı arena programında yapılan İsviçre'deki iltica sayısındaki artış konulu tartışmada Blocher kendi döneminde ilticacı başvurusunun azaldığını belirterek, kendi politikasını övüyor. İltica alanında izlediği yanlış politikaya sonuca, bugün kalacak yer bulunmadığı için binlerce ilticacının yeraltı sığınaklarına yerleştirilmesini görmezden geliyor. Blocher zamanında yüzlerce ilticacı kampı kapatılmış, 2008 de yürürlüğe giren yeni ilticacılar yasası gereği, retli gelmiş ilticacılar evlerini terk ederek iltica kamplarına dönmek zorunda kalmıştı. Artan ilticacılar sayısı gözönünde bulundurulurken, ilticacıların onların çocuklarını yaşamalarını normal olarak sürdürülecekleri iltica kamplarının, evlerin paylaşılması her belediye-nin ve kantonun görevidir. Belediye ve kanton parlamentolarında görev yapan demokratlar, göçmen kökenli politikacılar, "ilticacıların insanca bir yaşam sürmesi için, sağlıklı barınma yerleri ve ev" talepleri doğrultusunda girişimlerde bulunarak, bu konuyu güdüme getirmeli.

Evde bakım artıyor

İsviçre'de 65 yaşının üstünde ki her 10 kişiden biri evde bakıma muhtaç durumda. Bu oran 80 yaş ve üstünde her 4 kişiden birine çıkıyor. 28000 bakım personeli 2007 yılında 200 bin yaşlıya evde bakım hizmeti sağlarken, bakım alanların üçte ikisini kadınlar oluşturuyor.

Aylin Okumuş: 'Bel ve sırt ağrıları , çoğunlukla yaptığımız yanlış hareketler sonucu oluşuyor'

(Baştarafı Sf.16'da)

Benim şu an asıl duyurmak istediğim yeni faaliyete geçecek olan göçmen bayanlara yönelik bir kurs. Bu kursun amacı, çok sık karşılaştığımız bel ve sırt ağrılarına yönelik. Daha çokta bu ağrıların önlenmesine yönelik. Çünkü bel ve sırt ağrıları , çoğunlukla yaptığımız yanlış hareketler sonucu oluşuyor. Bu kursta hedef, bu ağrıların oluşmaması için ne yapmamız gerektiğini öğrenmek. Örneğin elektrik süpürgesini kullandıktan sonra, bel ve sırt ağrıları yaşayabiliyoruz, halbuki bunu doğru hareketleri kullanarak yapsak , böyle bir sorunumuz olmayacak.

Siz burada ne gibi görev almaktasınız?

Ben 2007'den beri Gsünder Basel'in çalışmalarına katılıyorum. Yazın Haziran ve Ağustos ayları arasında açık havada , St.Johanns-Park'ta haftanın bir günü jimnastik faaliyeti yürütüyoruz, bu yaz da aynı şekilde devam edecek. Bu kursa katılmak için herhangi bir ücret öde-

meye gerek yok.

Son olarak eklemek istediğiniz birsey varmı?

Yeterince almanca bilmeyenlerde çekinmeden kurumla direkt irtibata geçebilirler, çünkü göreceksiniz ki, sizlere yardımcı olabilemek için gereken yapılıyor. Ayrıca bu tür göçmenlere yönelik projelerin artması ve devami için, elbette katılım önemli. Herkesin katılımını bekliyoruz Sağlık herşeyden önemlidir, hiçbir zaman kendimizi ihmal etmemeliyiz. Herkese sağlıklı ve bol hareketli bir yaşam diliyorum Arkadaş gazetesine bu konuda duyarlılığı için teşekkür ediyor ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

İletişim:

Gsünder Basel , 061 263 03 36, veya www.gsunderbasel.ch

**Röportaj:
Zeynep Temürtürkan**

İlyas SALMAN:

'Rahmetli Kemal Sunal'i şu anda özlüyorum çünkü o hayatı anlatıyordu

(Baştarafı Sf.16' dadır)

Arkadaş: Son dönem sinema filmleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

İ.SALMAN: Ben gelişme görmüyorum. Hayatın ve yaşamın belirli etaplarında geriye gidiş vardır ama bunlara rağmen tarihin tekerine çomak sokamazsın. Şu anda bir geriye gidiş var.Tabi Türk sinemasında olsun dünya sinemasında olsun bazı iyi eserler var. Örneğin kerkenez var, özgür dünya diye bir film vs. var. Ama üç beş tane örneği göstererek sinema iyiyi gösteremeyiz. Emperyalizmin sayesinde sinemada, hayatta kötüye gidiyor. Şimdi bazen bana diyorlar ki yeşilçam öldü. Hayır efendim yeşilçam Türkiye ile birlikte ölüyor ve şu anda türkiyede yapılan sinema mort oldu, geberdi açıkçası.

Arkadaş: Son dönemlerde dizi filmleri süresinden dolayı yaşanan iş kazaları var. Onlarla ilgili ne düşünüyorsunuz ne yapmalı?

İ.SALMAN: Ne diye bilirim ki yapasınlar ve ölmesinler şimdi bir insan sanatçı kimliğine büründükten sonra paranın peşine düşmeleri Sine-Sen var ama yeterli değil göstermelik gibi geliyor bana.

Enver GÖKÇE ne diyor biliyor musunuz? "dost dost ile kavga diyor" Kavgasız bir yere gidemezsiniz. Düşmanın varsa kavga edeceksin. Eğer SINE-SEN ya da onun benzeri SODER gibi örgütlenmeler adam gibi kavga etmiyorsa onlarla hiçbir yere gidemezsiniz. Sadece biçimsel demokrasi...dir. Şimdi sana kızarsam tokat atmam zorundayım, kızırıyorsam tokatlamam-

lıyım tokat atmıyorsak kızmanın da bir gereği yok.

Arkadaş: Sizin daha önce sahnelediğiniz bir oyun vardı göçmen işçi ile bir entellektüelin yaşamdaki çelişkilerini konu alan, bize bu oyundan bahsedermisiniz?

İ.SALMAN: Evet polonyalı yazar Slawomir MROZEK'in sığıntılar adlı (gürbet kuşları) bir oyunu idi. Geçen yıl kaybettığımız sevgili Zihni Küçümen abinin çevirdiği bir oyundu, birlikte sahnelemiştik.

Arkadaş: Dünyada gelişen ve türkiyeyi de içine alan ve Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın bizi teğet geçiyor dediği kriz hakkında ne düşünüyorsunuz?

İ.SALMAN: Kriz kerizlerin sayesinde ortaya çıkıyor. Çalışanlar emeklerine sahip çıkmadıkça kerizler daha çok aldanacaklar. Bir kere isyan etmeleri, ayağa kalkmaları. Benim ilk dövdüğüm adam babamdı. Bakıtım sürekli anamı dövüyor. Anamı koruyan hakim yok, ordu yok, polis yok, avukat yok, mahkeme yok, kalktım babama bir yumruk attım. Anam dedi ki babaya el kalkarım, Anama dedim ki devlete el kaldıran çocuğumuz astılar, vurdular, pusuya düşürdüler. peki bu çocukların suçu neydi ? Düzeltmek,düzeltilmenin temeli isyandan geçer.Fakat isyan bilinçli olmalı. Obama geldi başa, ne dedi biliyor musunuz, halkımızın hiç biri dinlemedi bunu, daha doğrusu dünya halkları dinlemedi. Dedi ki dün beyaz siyahı bugün siyah beyaz ne değişti ? Aktörler değişti ama oyun aynı.Yani oyun aynı aktörler farklı. Türkiye'de bir çok sorun var. Emegin özgür olmadığı hiçbir yerde haklardan özgürlüklerden bahsedemeyiz. Yani sadece laf-ı güfuz olur. laf ile pilav pişerse deniz kadar yağda benden.

Arkadaş: Son olarak İsviçrede yaşayan Türkiyeli göçmenlere ne söylemek istersiniz?

İ.SALMAN: Söyleyecek tek bir şey var o da, ötelecekler gelip ülkelerinde ölsünler. Ruhun zaten ölüyorlar burularda.

**Röportaj:
Şenay KUMUZ-İsmail ŞİMŞEK**

3 Çocuk istemi ya da çocuklar /ımız için

Senel Çiçek

Türkiye ile ilgili söylenebilecek çok şey var aslında. Çünkü gündem öylesine hızlı ve değişken ki daha siz bir gündeme dair düşüncelerinizi toparlamaya çalışırken bir bakmışsınız ki bir başka gündemle çalkalanıp duruyor. Ülkeniz ädetâ bir fırtınaya ya kalmış gemi gibi, dünya denilen okyanus içinde. Bana garip gelen de bu gemidekilerin çoğunun bu çalkantıları kanıksamış olması ve duruma çoğunluk olarak sessiz kalmasıdır.Neyse... Konuyu dağıtmadan yazımın başlığına geleyim ve sık sık özellikle kadınlara yaptığım seslenişlerde, " En az 3 çocuk yapın... Allah rızkını verir. Ve zaten biz de onların geleceğinin garantisiz, bu ülkeyi onların yaşayacağı hâle getirmeye başladık. Allah'ın izniyle "gibi sözler ediyor. Bence en doğal ve doğru olan, içinden sessizce geçirdiğini büyük harflerle yazabilmek ve söyleyebilmektir. İyi de bu konuda da çarpıklıklar var, içinden geçirdiğini seslendirenler ve yazanlar da iyi karşılanıyorlar ülkemizde. Bir tür " lanetli-ler bahçesi" olmuştuz. R. Tayyip Erdoğan 'ın bu ısrarı ve isteği karşılık görecekm bilemem, bunu zaman gösterecek, ama bana bu istek bir şeyi anımsattı ilk duyduğumda. O da şu:Sör Winston Leonard Spencer-Churchill'ın (30 Kasım 1874 Oxfordshire - 24 Ocak 1965, dünya tarihinde önemli yeri olan İngiliz devlet adamıdır ve son zamanlarını yazarak ve de resim yaparak geçirmiştir. Nobel Edebiyat Ödülü de almıştır ve 91 yaşında da öl müştür.) bir anekdotu. 2. Dünya Savaşı günlerinde bir genç çiftin

nikah şahitliğini yapar. Tören sonunda da onlara, " 3 çocuk yapın." Önerisinde bulunur. Genç evliler şaşırırlar ve " Niçin 3 çocuk, çok değil mi bu kadarı? " derler. Churchill de şöyle yanıt verir: " Çok hak lısinız 3 çocuk çok. Ama ne zaman biteceği belli olmayan bir savaş var. Birisi savaş için, biri trafik için, üçüncüsü de sizin için."

Bağlantıyı siz de kurabilirsiniz ama, ben kurduğum bağlantıları anlatmaya çalışayım:

R. Tayyip Erdoğan, günümüzde hâlen insanımızın büyük sorunu olan trafik belasını düşünüyor. Her ne kadar önlemler alınsa da, ülkemizde bir yıl içinde verilen trafik zıyati (ölü-yaralı vs) dünyanın şiddetli savaş ortamlarının neredeyse 2-3 misli demek bir abartı olmasa gerek.

Şimdi önemli bir gerçeklik de yaralı bir coğrafyada durmadan aktılan kan. Çünkü her ne kadar İslâmî referansları olsa da ve Halkların kardeşliğini din alçısıyla gerçekleştirilmek istese de sonuçta AKP de kurulu düzenin bir partisi'dir ve doğasına uygun olarak da verilmiş düzenin koşulları içinde siyaset yapacaktır. Çözüm-süzlük ve kaos bir çözüm olarak varolacak ve gönüllerine hitap eden sessiz çoğunluktan beslenerek kahramanlık söylevleri çekilecek. Halkların arasındaki uçurum yok edileceği yerde daha da derinleştirilmek için çabalar yürütülecek. Bu anlamda işte hâlen şiddet en kestirme yoldur ve bu yüzden de her evden bir in -san bu haksız ve kırıltı savaş akmalıdır canıyla. Demek ki şunu anlamalıyız, başbakan-ın isteminden, bir 25 yıl daha da sürecek olsa bu çözüm-süzlük için insan gereklidir. Çünkü can olmazsa toplar, uçaklar, silahlar ve bombalar neye yarar ki, değil mi.

Üçüncü çocuk da aileler için. Ötekiler gibi yani. Çünkü bizim toplumumuzda eğitim hiç üretim için olmadı, olamayacak. Köy Enstitüleri gerçeğini bu söylemden ayrı tutuyorum.

Maalesef eğitimin bizde üç sonucunu görmek olası:

- 1- Memuriyete, aybaşı beklemeye...
- 2- Sokağa işsizlik, üniversite önlendinde bekleyen yüz

binleri düşünmemiz yeter...

3- Beyin göçü, gazetelerden okuyor ve tv lardan izliyoruz gelecekle için Avrupa ve Amerika sevdalı olan yetişmiş insanlarımızı ve bu yüzden olan kayıplarımız... Bizim ülkemizde gelecek kaygısı var. İnsanların sosyal bir güvenceleri yok. Bu yüzden ilkokuldan üniversiteye kadar, köyde ya da kentte çocuklarını okutabilen ailelerin ne yazık ki büyük bir bölümü, çocukları kısa yoldan hayata atılın ve rahat bir ekme kapısı kazansın, sonra yaşlılıklarında da kendilerine baksınlar diye çabalıyorlar. Yani pantolonu ayakta tu tan kemer gibi kendilerinin sosyal güvenceleri olsun istiyorlar. Haksız da değiller diyeceğimizin, çünkü şu günlerde Demokles' in Kılıcı gibi insanlarımızın tepesinde duran Sosyal Güvenlik Kanunu bu düşüncelerini daha da çok perçinleyeceği kanısındayım.

Yine R. Tayyip Erdoğan'ın 3 çocuk ısrarı onu eski Cumhurbaşkanı ve siyasetçi Süleyman Demirel'e de bir sözöl düelloya götürdü. Tınerci, kapkaççı olmak ya da olmamak da kilitlendi sürtüşme diyeceğim söz düellosu. Ayrıntısını biliyorsunuz. Ve Sokak çocuklarının gün geçtikçe artan sayıları karşısında özellikle metropol kentlerde insanların kara kara düşündürtüyor. Çünkü rahat gezeme dikleri, belli saatlerde caddelere çıkmadıkları haberleriyle dolu günlük gazetelerin iç sayfaları. Ve gün geçtikçe de bu çocukların neden olduğu yaralamalar, öldürmeler artıyor. Onları rehabilite etmek, topluma kazandırmak köklü bir çözüm değil, so runu bir süreliğine erteliyorsunuz. Çünkü siz sivrinsineleri öldürmekle, sineksavarlarla ötele mekle onlarla baş edemezsiniz, onları oluşturan ortamı yani bataklıkları kurutmadığınız sürece. Ve korkunç olan da büyük kentlerin giderek bu açıdan birer Rio de Janerio olmalarıdır.Küçük küçük haberlerde de olsa bu çocukların dövülmeleri, öldürülmeleri hiç de kabul edilecek olmamasıdır bana göre.

İşte ben tam da burada bir anımsatmada bulunmak istiyorum.

Sakız beyne giden kanı artırıyor

Sakız çiğnemek çoğumuzun çocukluğumuzdan kalan bir alışkanlıktır. Bazen kendimizi abur cuburlardan korumak, bazen de sinirimizi yatıştırmak için sakız çiğneme tercih ederiz. Her ne nedenle olursa olsun sakız çiğnemek çoğumuzun alışkanlıkları arasında yer alıyor.Yapılan bir araştırmada akşamüstü ara öğününden önceki üç saatlik bir zaman diliminde bir saat aralıklarla 15 dakika sakız çiğnemen yetişkinler, sakız çiğnemeyenlere göre ara öğünlerinde 36 kalori daha az yiyorlar. Sakızın şekerlisi ya da normal olması , önemli değil, ve her ikisi de az yemeye yardımcı oluyor. Sakız çiğnemen kişinin beynine giden kan artırıyor. Bu nedenle , birçok sporcu ve koçlar oyun sırasında sakın kalabilmek ve gerginliği azaltmak için sakız çiğnerler. Aynı zamanda bazı öğretmenler de okullarda sakız çiğneme kuralının değiştirilmesini ve çocukların sınav sırasında sakız çiğnemesinin onların uyanıklığını ve konsantrasyonunu daha iyi sağlayacağını savunmaktadır. Ayrıca Şekeriz sakız, ağız sağlığını birçok yönden destekler. Plakların ve çürüklerin oluşumunu önler, diş minesinde mineral bozukluklarını onarır, diş lekelerinin oluşumunu önler, onları azaltır.

Rio de Janerio' da on binlerce çocuk sokaklarda yaşıyor. Çöplüklerden besleniyorlar.

Geceleri bazen koyun koyuna, bazen de gazeteler sarılarak uyuyorlar. Hayirserer kişiler ve kurumlar bunlara çorba dağıtıyor, kendince sahipleniyorlar. Gündüzleri ise şehre inmiş aç kurt sürüleri gibiler. Sosyal bir sorun yani. Bu normal, hatta kanıksanmış olabilir de. Çünkü bizim de 3 büyük kentimizde bu manzaralar var. Sen yıllarda bazı asker-polis emekileri ve de sivil faşistlerden kurulu silahlı örgütler Rio da bu çocukları öldürüyorlar. Hem de gündüz gözüyle, bizim belediye yetkililerinin naklen yayın sokak hayvanlarını kattettikleri gibi, bir dö nem. Seçtikleri birini kısırtıp ensesine bir kurşun sıkıyorlar. Ellerinden kaçanı ise asla bırakmıyorlar. Öldürdüklerini bile bile sokaklara, caddelere iniyorlar ve kendi aralarında da örgütleniyor bu çocuklar.Buna da normal diyebilir kimileri. Olağanüstü durum, oluşmuş bu grupların bu çocukları öldürme gerekçeleri. Tek kurşunla enselerinden vurdular bu çocukların üstüne iğ-neyle şu standart notu liştiriyorlar:

" Sana kişisel olarak karşı değiliz. Hincımız yoktur. Ama senin hiçbir geleceğin yok. Seni bu nedenle öldürdük. Sen çocuklarımız için büyük bir tehlikesin." Rio da çocuklar itlaf ediyor hâlen. Bu çocuklara çorba dağıtanlarla, kurşun atanların bir ortak yönü var. Bu soru nu yaratan kapitalizmin anlayışıyla çözüm sunuyorlar.

Başbakan gerçekliğin ve işin uzmanlarının yaptığı açıklamaların dayattığı şu olguyu görmek, bilmek istemiyor. Gelecek 75 yıl içinde nüfusu genç kalacak ülkeler sıralamasında yer alan ülkemizin çocuklarına reva gördüğü gelecek bu mu diye sormadan edemiyoruz bir anne olarak. Çünkü unutmamız ki çocuklarına "gemicik" alacak babalar Türkiye'sini değil, babalarına, annelerine "kemer" olmaları için okutulmaya ve iş sahibi yapılmaya çalışılan çocukların Türkiye'sini yönetiyor.

Sahi yönetiyor mu acaba?